

DE BANK

Met een zachte plof

FOTO MAYKE ARTS

Tussen de A van analysebank en de Z van zakenbank bevinden zich vele banken zoals de bloedbank, draaibank, kerkbank, mosselbank, reservebank, schoolbank, voedselbank en ook het poëtische elfenbankje. De dikke Van Dale schrijft dat een bank een min of meer tafelvormig meubel is dat bij verschillende ambachten in gebruik is. Dat klopt. Mijn analysebank is een designbank, het is een slaapbank, maar daarnaast is duidelijk dat het een werkbank is.

Mijn eerste herinnering aan banken dateert van toen ik zo'n jaar of acht was. Oma met bril, oudtante Chrisje, mijn moeder, veel tantes, zusjes, nichtjes en een enkel verdwaald neefje. Werd er gerookt? Waarschijnlijk wel. We zaten rond de tafel, in de kamer overal zon. Er werd veel gelachen en we kaartten om centen. Een van de kinderen had 'de bank'. Mijn oma won altijd, omdat mijn tantes het niet leuk vonden als ze verloor. Ik weet nog goed hoe lang die middagen duurden.

Om mijn onzekerheid te camoufleren moest het een designbank zijn

Dat mijn analysebank een designbank moest worden stond bij voorbaat vast. Het werd een Martin Visser-bank, stoer en elegant tegelijk. Langdurig kroop ik vertwijfeld over de grond terwijl ik mijzelf in allerlei bochten wrong, in een poging om alle omgevingskleuren van de beoogde staanplaats van de bank tegelijk met de kleur van de stofstalen in één enkele overzichts-blik te vangen. Dat lukte niet. De warme grijsbruine kleur, die ik uiteindelijk koos, leek me het meest neutraal. De cliënt, die de bank had zien bezorgen, vroeg of het een

echte designbank was. Voor ik kon antwoorden zei hij al dat ik natuurlijk niet met een namaakbank wilde werken. Daar hebben we het verder niet over gehad, ik was te verbluft. Vele jaren en grijze haren verder weet ik dat het een designbank moest zijn om mijn eigen onzekerheid als beginnende analyticus te camoufleren.

Mijn analysebank is een slaapbank. De zitting is met de linkervoet op het frame en de rechterhand onder aan het zitgedeelte met een eenvoudige beweging schuin omhoog en naar voren te trekken, waarna hij met een zachte plof in een slaapbank verandert. Er is niet veel kracht voor nodig. Met de rechterhand kan hij, in een vloeiende duwende beweging, terug in de zitstand gebracht worden. Hij valt met een metalige klik terug op zijn plaats. Mijn bank ligt prettig. Dat heb ik zelf uitgetoet. Als je op je rug op mijn bank ligt kijk je over je schoenen heen naar een smalle boekenkast, geheel gevuld met psychoanalyseboeken. Ik heb ze op kleur gerangschikt, groepjes grijze, blauwe, groene, gele en vooral veel witte boeken. Het oog wil ook wat. Sommige cliënten kunnen de titels op de rug van de grote boeken lezen en vragen me bijvoorbeeld of ik het dikke boek over Freud helemaal heb gelezen.

Op mijn bank wordt gewerkt. Een psychoanalyse is een enerverend proces. De traagheid die nodig is om gevoelens te leren kennen en te verwoorden is steeds minder van onze tijd en moet in iedere analyse opnieuw veroverd worden. Daarvoor is de rust nodig die ontstaat door het liggen op mijn werkbank.

*Rolien van Mechelen-de Goede
Psychoanalyticus te Amsterdam*